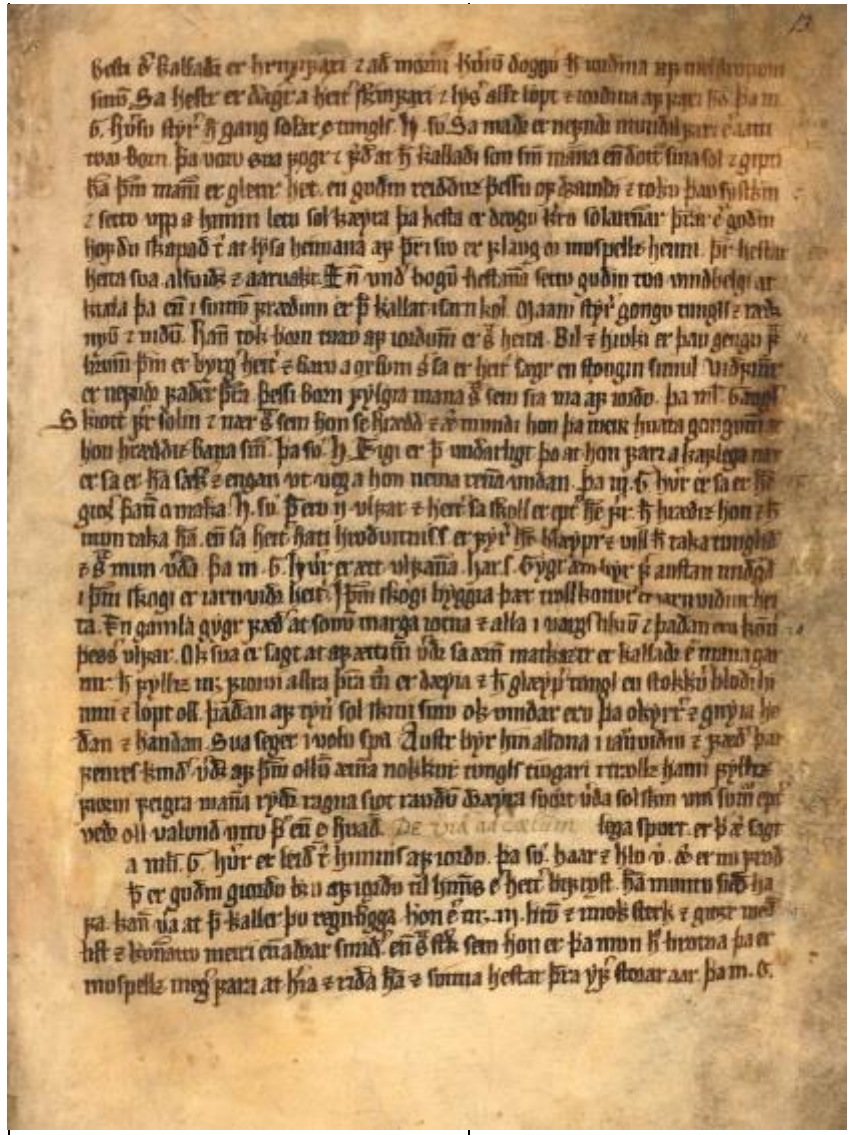

Rigs vandring stammer fra et håndskrift fra det 14. århundrede. Det er en del af den såkaldte Edda-digtning, hvis datering er meget usikker. De fleste forskere betragter "Rigs vandring" som værende udtryk for forholdene i Vikingetiden

Det fortælles i gamle sagn, at en af aserne, der kaldes Heimdal, drog ud paa vandring og længe fulgte en havbred, kom til et lille bo og nævnte sig Rig. Over denne fortælling er dette digt formet.

Yngre Edda
Codex Wormianus
Fagbokforlaget

<p>Graa saa man vandre -grøn laa stien- karsk og kraftig, klog as-kæmpe; rask gik og rørig Rig utrættet, Han gik mange mil midt på vejen.</p>	<p>Han saa en hytte, halvt sluttet døren, ind gik gæsten, ild var paa gulvet, der sad et par, pjaltet klædte, Oldefar, Oldemor, udslidt begge.</p>
---	--

Larsen, Martin.1991 :
Guder, Helte og Godtfolk.
Rosinante Paperbacks.
S.45-58

Rig gav dem
raad med vid i,
mellem dem sad han
midt paa bænken
og paa hver side
vært og husmor

Da tog Oldemor
urent brød,
klumpet, klistret,
klægt af avner,
bar saa maden ind
midt på skiven,
søbe i skaalen
satte hun frem,
med kogt kalv
kræsed hun.

Rig gav dem
raad med vid i,
rejste sig op
rede at sove,
mellem dem laa han
midt paa lejet
og paa hver side
vært og husmor.

Der holdt han til
I tre nætter,
gik saa mange mil
midt paa vejen.
Fra de nætter gik der
ni maaneder,
søn fik konen,
sort var huden,
han blev vandøst,
hed saa Træl.

Han skød i vejret,
og vækst fik han,
der sad på haanden
hornet skind,
krumpne knoer,
knortet negl,
stumpe fingre,
stygt hans fjæs,
ludet ryg,
lange hæle.

Han lagde kræfter i,
knægten ased,
brændsel bar han
bastet sammen

og gav ilden kvas
den udslagne dag.
Da kom til gaarden
Grovskanke,
snavs var paa saalen,
solskoldet armen,
næsen hang ned,
hun nævntes Tøs.

Mødig sad hun
midt paa bænken
og hos hende
husets søn;
de hviskede og tiskede,
hvilen delte
Træl og Tøs
tunge døgn.

Børn avled de,
Bar deres skæbne,
de hed, tror jeg,
Hæs og Fjøse,
Klods og Klumre,
Klammer, Stygge,
Dumpe, Diger,

Dvask og Graamand,
Halt, Hulrygget;
de hegned marken,
gøded jorden,
grise gav de,
vogted geder,
graved tørv.

Døtred avled de,
Drunte og Klunte,
Uro, Ordrig
og Asketud,
Kluntlæg, Kævla
og Knævretøs,
Trævleskørt
og Traneben.
Derfra kan man tælle
Trælles ætter.

Saa drog Rig af sted
ret ad vejen,
kom til en hal,
her var der lukket,
ind gik gæsten,
ild var paa gulvet,
der saa han ungt

ægtepar sysle.

Husbonden skar
Holt til væven,
hans skæg klippet,
skaaret pandelok,
skjorten snæver,
skrin stod paa gulvet.

Rask tog kvinden
rok og spandt,
maalte tvunden
traad og væved.
Fald smykked haaret,
fæste smykked brystet,
linned dækked halsen,
lukker paa skulderen.
Bedstefars og Bedstes
bo det var.

Rig gav dem
raad med vid i,
mellem dem sad han
midt paa bænken
og paa hver side
vært og husmor.

Rig gav dem
raad med vid i,
rejste sig op
rede at sove,
mellem dem laa han
midt paa lejet
og paa hver side
vært og husmor.

Der holdt han til
i tre nætter,
gik saa mange mil
midt på veje.

Fra de nætter gik der
Ni maaneder.
Dreng fik Bedste,
han døbt i vand;
han kaldtes Bonde,
hun bandt svøbet,
hans kind gløded,
kvikt spilled øjet.

Han skød i vejret,
og vækst fik han,
studen han tæmmed,
stelled til pløjning,
tømred bolig
og bygged lade,
gjorde sig vogne
og vendte sin plov.

Hid kørte de
Hængenøgle,
Den gedeklædte
Glut fik Bonde;
Sønnekone sad
Smykket af linet,
de satte bo,
bredte lagen,
fik gode dage
og gav andre.

Børn avled de,
bar deres skæbne,
de hed Fri og Kriger,
Frejdig, Knøs og Smed,
Bred, Bomand,
Bundenskægge,

Bo og Bodde,
Bratskæg og Kæk.

End gav de dem
Andre navne:
Kvik, Brud, Kone
Kvinde, Væver,
Pryd, Blu og Viv,
Pige, Ferm.

Fra de børn tælles
Bønders ætter.

Saa drog Rig af sted
ret ad vejen,
Han kom til en sal
med sydvendt dør,
dens port stænget,
prydet med ring.

Her gik han ind,
halm laa på gulvet,
Far saa Mor
frit i øjet,
og deres fine
fingre spøgte.

Der bandt husbond
En buestreng,
skæfted pile,
prøved buen;
hans kvinde syned
de kønne arme,
glatted sine ærmer,
ordned linet.

Hun bar fald,
fæste paa brystet,
sid var kjolen,
særk blaafarvet,
barm mere hvid,
bryn mere lyst,
halsen hvidere
end højfjeldssne.

Rig gav dem
raad med vid i,
mellem dem sad han
midt paa bænken
og paa hver side
vært og husmor.

Da tog Mor
mønstret dug,
skinnende af hør,
skjulte bordet,
tog så derpaa
tynde brød,
skinnende af hvede
og skjulte dugen.

Frem satte hun
Fyldte skaale
sølvomsvundne,
satte saa frem
flæsk og kødmad
og fugle stegte,
vin var i kanden,
vægtige sølvkrus,
de drak og talte,
til dagen hælded.

Rig gav dem
raad med vid i,
rejse sig op
rede at sove,
mellem dem laa han
midt paa lejet

og på hver side
vært og husmor.

Der holdt han til
i tre nætter,
gik saa mange mil
midt paa vejen.

Fra de nætter gik der
Ni maaneder,
søn fik Mor,
i silke han svøbtes,
østes med vand,
Jarl hed drengen;
hans lød var hvid,
lyst var haaret,
hans øjne hvasse,
som ung slanges.

Jarl voksed op
hjemme på gaarden,
han rysted skjoldet,
skød med bue,
skæfted pile,
prøved buen,
frankerspydets

flugt han styred,
tumled heste
og hund paa jagten,
sværdet svang han,
svømmed og dykked.

Rask kom fra skoven
Rig utrættet,
Rig utrættet,
runemester,
kaldte svenden
søn og navne,
han bød ham eje
odelsjorder,
odelsjorder,
alt det gamle.

Og han fulgte
fjeld og sne,
krat og skov
til en krigers hal,
han greb spydet,
spored hesten,
brugte skjold
og sit skarpe sværd,
rask gik ridtet,

rød blev marken,
Jarl slog og dræbte,
Jord blev hans bytte.

Han fik underlagt
Atten gaarde,
han tog guldet,
gav de andre,
smykker og heste
med smækre flanker,
bar og skænked
bred guldring.

Vogne kørte
vaade stier,
de kom til hallen,
hvor Herse var;
lyslødet datter
lo smalfingret,
høj og kløgtig,
hun hed Erna.

Hjem blev hun aget
til Jarls bolig,
brudelinet
bar hun som frue,

liv gaves dem
og lykke sammen,
de øged slægten
med sønners mængde.

Byrd var den ældste,
og Barn fulgte,
Ung og Adel,
Arving og Dreng,
Æt og Ætling,
-idræt kunne de-
Søn og Svend
-svømning og tavl-
Kund hed en,
Kon var den yngste.

Op voksed alle
jarlesønner,
tæmmed sig heste,
bandt hank i skjolde,
skar sig skafter
og skød med spyd.

Men Kon den unge
Kendte runer,
lykkeruner

og livsruner;
sværd gjorde han
sløvt med runer,
bandt saa bølgen
og bjerged mænd.

Fugle fatted han,
flammer han dæmped,
svaled sorgen,
søen lød ham,
arm og evne
som otte mænd.

Ham gav Rig Jarl
runekundskab,
snart var i snilde
hans søn bedre,
ved kløgt hverved
da Kon med rette
runevisdom
og Rig-navnet.

Gennem krat red
Kon den Unge,
sendte fugle
flen i hjertet.

Da sagde en krage
paa kvist til ham:
”Hvorfor sender du fugle
Flen i hjertet?
Rid som en helt
hest i kampen,
brug dit sværd
og slaa fjenden.

Dan og Danp
har dyre haller,
odel bedre
end I har det:
de rider til kamp
køl paa bølgen,
bruger sværdet,
saarer mange.”